

Stanovisko ČHS ČLS JEP k uvolňování výsledků z hematologické laboratoře

Zpracovali: D. Mikulenková a členové Laboratorní sekce ČHS ČLS JEP

Schwáleno: Výborem ČHS ČLS JEP (4.11.2014)

Aktualizace: 3. 10. 2014

Verze: 3

Platnost od: 1.2.2015

Pojem hematologická laboratoř je definován v nepodkročitelných minimech ČHS.

Garancí výkonu se rozumí činnost, která je spojena s komplexním zajištěním kvality příslušného výkonu. Přičemž se předpokládá, že lékař zajišťuje zejména medicínskou stránku vyšetření spojenou s konzultační a interpretační činností, VŠ nelékař zajišťuje laboratorní část vyšetření (kalibraci, návaznost, EHK a VKK) a s tím spojené interpretační a konzultační činnosti. Takovouto činnost mohou provádět jen pracovníci, kteří pro tuto činnost mají příslušnou odbornou kvalifikaci. Kvalifikační a profesní podmínky pro garanci výkonů odbornosti 818 jsou uvedeny v nepodkročitelném minimu této odbornosti. Laboratoře jiných odborností uvolňují výsledky dle doporučení vlastní společnosti.

Garantovat výkony odbornosti 818 může lékař a VŠ nelékař. Jen výkony (96175, 96177, 96179, 96181, 96183 a 96715) garantuje pouze lékař. U těchto výkonů, protože se většinou jedná o komplexní diagnostické rozhodovací procesy spojené s celkovým vyšetřením hematopoézy (vyšetření se posuzuje současně s výsledky histologie, cytogenetiky, molekulární biologie, fenotypizace aj.) je vyžadována garance lékařem.

Uvolňovat výsledky z laboratoře může každý pracovník, který výkony garantuje nebo zdravotnický pracovník, kterému tuto kompetenci přidělí vedoucí pracoviště (**odbornosti 818**) – tzv. oprávněný pracovník. O přidělení této kompetence musí být proveden záznam se souhlasem příslušného pracovníka a garanta výkonu. Oprávněným pracovníkem v odbornosti 818 se může stát pouze zdravotnický pracovník se specializační zkouškou nebo pracovník, který je zařazen do specializační přípravy, případně pracovník s registrací v dané odbornosti. Oprávněný pracovník může uvolňovat jen ty výsledky, které jsou uvedeny v příložené tabulce – viz „Kompetence pracovníků k uvolňování výsledků“.

Neočekávané výsledky / výsledky v kritických mezích (které definuje pracoviště ve svých vnitřních předpisech), konzultuje v případě nejasností oprávněný pracovník s garantem výkonu nebo s ošetřujícím lékařem. O této konzultaci musí být proveden záznam.

Odesílání výsledků

Postup odesílání výsledků musí být popsán v dokumentaci pracoviště.

Odesílání výsledku ošetřujícímu lékaři

Pracoviště není součástí většího integrovaného celku

Výsledek vyšetření může být na cílové pracoviště odeslán prostřednictvím zásilkové služby nebo interní pošty ve formě, která zajistí, že se k výsledku nedostane nepovolaná osoba a to v tištěné podobě s razítkem pracoviště a podpisem oprávněného pracovníka laboratoře nebo elektronicky dle platné legislativy.

Pracoviště je součástí většího integrovaného celku

Výsledek může být na cílové pracoviště, které je součástí integrovaného celku, zasílán elektronicky pomocí nemocničního informačního systému (NIS), případně v tištěné podobě

potrubní poštou nebo svozem.

Předávání výsledku pacientovi

Podle „**Charty práv pacientů**“ má pacient právo znát svůj výsledek vyšetření. O vystavení výsledku požádá pacient svého ošetřujícího lékaře. Ve zdůvodněných případech (souhlas ošetřujícího lékaře aj.) předává laboratoř výsledek pacientovi jen tehdy, pokud o něj sám požádá a identifikuje se. Identifikací pacienta se rozumí předložení průkazu, který je uznáván jako průkaz k identifikaci osoby v ČR (pas, občanský průkaz, řidičský průkaz – ne karta pojištěnce). Výsledek se pacientovi předává v tištěné podobě s razítkem pracoviště, které vyšetření provedlo a podpisem oprávněného pracovníka laboratoře. Předání v zalepené obálce se nevyžaduje. Současně je nutné zaslat výsledek i ošetřujícímu lékaři.

V případě, že pacient zplnomocní některou osobu k vyzvednutí svého výsledku, musí tato osoba předložit ověřenou plnou moc od pacienta a tato osoba se musí identifikovat stejným způsobem, jak je to popsáno u identifikace pacienta.

V případě, že pacientem je nezletilá osoba, je možné výsledek vydat pouze jeho rodičům, případně zákonnému zástupci za stejných podmínek, jak je to popsáno u vydání výsledku pacientovi.

O každém předání se vede záznam.

Kompetence pracovníků k uvolňování výsledků

Kód	Popis kódu v sazebníku	Uvolňování výsledku
09111	Odběr kapilární krve	L, VŠ, ZL
09131	Krvácivost podle Duke	L, VŠ, ZL
09129	Fragilita kapilár	L, VŠ, ZL
96111	Samovolná agregace trombocytů	L, VŠ
96113	Plazminogen - aktivita	L, VŠ
96115	Faktor XIII aktivita - orientačně	L, VŠ, ZL
96123	Kaolinový test	L, VŠ, ZL
96125	Rekalcifikační čas a jeho modifikace	L, VŠ, ZL
96127	Alfa 2 - antiplazmin - aktivita	L, VŠ
96131	Faktor XIII - podjednotka S	L, VŠ
96139	vWF:Ag - dvourozměrná EID	L, VŠ
96143	T-PA AG	L, VŠ
96145	Lupus antikoagulans (série)	L, VŠ
96147	PAI aktivita	L, VŠ
96149	PAI - 1 AG	L, VŠ
96153	T-PA aktivita	L, VŠ
96155	von Willebrandův faktor kvantitativně	L, VŠ
96157	Stanovení heparinových jednotek anti XA	L, VŠ, ZL
96161	Izopropanolový test na nestabilní hemoglobin	L, VŠ
96163	Krevní obraz	L, VŠ, ZL
96165	Krevní obraz s třípopulačním diferenciálním počtem leukocytů	L, VŠ, ZL

96167	Krevní obraz s pětipulačním diferenciálním počtem leukocytů	L, VŠ, ZL
96169	Stanovení viskozity tělních tekutin	L, VŠ
Kód	Popis kódu v sazebníku	Uvolňování výsledku
96175	Filtrace kostní dřeně pro alogenní a autologní transplantaci	L 3
96177	Separace kostní dřeně při AB0 inkompatibilitě dárce a příjemce	L 3
96179	Separace kostní dřeně pro autologní transplantaci	L 3
96181	Čištění (purging) kostní dřeně inkubací s vepesidem VP 16	L 3
96183	Kryokonzervace autologní kostní dřeně programovaným zmrazením na teplotu tekutého dusíku	L 3
96185	Faktor II. Jednofázová metoda	L, VŠ
96187	Faktor V. Jednofázová metoda	L, VŠ
96189	Faktor VII. Jednofázová metoda	L, VŠ
96191	Faktor VIII. Jednofázová metoda	L, VŠ
96193	Faktor IX. Jednofázová metoda	L, VŠ
96195	Faktor X. Jednofázová metoda	L, VŠ
96197	Faktor XI. Jednofázová metoda	L, VŠ
96199	Protein C - funkční aktivita	L, VŠ
96211	Protein S (série)	L, VŠ
96215	APC rezistence	L, VŠ
96231	Protein Z	L, VŠ
96233	Heparin kofaktor II (HC II)	L, VŠ
96235	Fibrinové monomery	L, VŠ, ZL
96237	Neutralizace hexagonální strukturou fosfolipidů (HNP)	L, VŠ
96239	Destičkový neutralizační test	L, VŠ
96241	Prekalikrein	L, VŠ

96247	Agregace trombocytů indukovaná běžnými induktory - Typ I	L, VŠ
96249	Agregace trombocytů indukovaná ostatními induktory - Typ II	L, VŠ
Kód	Popis kódu v sazebníku	Uvolňování výsledku
96257	Vyšetřená funkce primární hemostázy (PFA100)	L, VŠ
96259	Doba krvácivosti metodou Simplate	L, VŠ, ZL
96265	Protein S - volný	L, VŠ
96267	Protein S - celkový	L, VŠ
96269	Protein C - antigen	L, VŠ
96273	Pro-C global	L, VŠ
96313	Autohemolytický test	L, VŠ
96315	Analýza krevního nátěru panopticky obarveného.	L, VŠ, ZL
96317	Inhibitor - orientační metoda	L, VŠ
96319	Konsumpce protrombinu	L, VŠ, ZL
96321	Počet trombocytů mikroskopicky	L, VŠ, ZL
96323	Počet eozinofilů v sekretech (nos, sputum)	L, VŠ, ZL
96325	Fibrinogen (série)	L, VŠ, ZL
96413	Kvantitativní stanovení aktivity G-6-PD	L, VŠ
96415	Heinzova tělíska	L, VŠ
96419	Kvantitativní stanovení hemoglobinu A2	L, VŠ
96421	Kvantitativní stanovení fetálního hemoglobinu	L, VŠ
96423	Tepelná stabilita hemoglobinu	L, VŠ
96425	Hamův acidifikační test	L, VŠ
96427	Euglobulinová fibrinolýza	L, VŠ, ZL
96511	Osmotická rezistence erytrocytů	L, VŠ, ZL
96515	Fibrin - fibrinogen - degradační produkty	L, VŠ, ZL

96519	Kvantitativní stanovení aktivity pyruvátkináz	L, VŠ
96521	Reptilázový čas	L, VŠ, ZL
Kód	Popis kódu v sazebníku	Uvolňování výsledku
96523	Počet retikulocytů mikroskopicky	L, VŠ, ZL
96525	Retrakce koagula	L, VŠ, ZL
96611	Hartmanův test	L, VŠ
96613	Vyšetření nátěru na schistocyty	L, VŠ, ZL
96617	Trombinový čas	L, VŠ, ZL
96621	Aktivovaný parciální tromboplastinový test	L, VŠ, ZL
96623	Protrombinový test	L, VŠ, ZL
96625	Von Willebrandův - ristocetin kofaktor	L, VŠ
96627	Inhibitor koagulační metodou	L, VŠ
96629	Von Willebrandův faktor - ristocetin kofaktor - kvantitativně	L, VŠ
96711	Panoptické obarvení nátěru periferní krve nebo aspirátu	L, VŠ, ZL
96713	Zhotovení nátěru	L, VŠ, ZL
96715	Analýza nátěru kostní dřeně, mízní uzliny nebo tkáně RES obarveného panopticky	L 3
96717	LE buňky - preparace a interpretace	L, VŠ, ZL
96811	PINK test	L, VŠ
96813	Antitrombin, chromogenní metodou (série)	L, VŠ, ZL
96815	Cytochemické barvení Sudanovou černí B	L, VŠ
96817	Cytochemické vyšetření alfa-naftylacetát esterázy včetně event. inhibice fluoridem sodným	L, VŠ
96819	Cytochemické vyšetření alfa-naftylbutyrát esterázy včetně její inhibice fluoridem sodným	L, VŠ
96821	Cytochemické vyšetření alkalické fosfatázy v neutrofilech	L, VŠ, ZL
96825	Cytochemické vyšetření kyselé fosfatázy a její inhibice kyselinou L (+) vinnou	L, VŠ

Kód	Popis kódu v sazebníku	Uvolňování výsledku
96827	Cytochemické vyšetření naftol AS-D chloacetátesterázy	L, VŠ
96829	Cytochemické vyšetření PAS reakce	L, VŠ
96831	Cytochemické vyšetření peroxidázy	L, VŠ
96833	Cytochemické vyšetření železa v nátěrech	L, VŠ
96835	Parakoagulační testy	L, VŠ, ZL
96837	Erythropoetin - stanovení hladiny v séru	L, VŠ
96839	Faktor XII - stanovení aktivity	L, VŠ
96843	Kultivace krvetvorných buněk tvořících kolonie in vitro	L, VŠ
96847	Fibrin/fibrinogen degradační produkty semikvantitativně	L, VŠ, ZL
96853	Antigen hemostatických faktorů - elektroimunodifúzí	L, VŠ
96855	Abnormální hemoglobin elektroforeticky	L, VŠ
96857	Stanovení počtu retikulocytů na automatickém analyzátoru	L, VŠ, ZL
96859	Stanovení HbF mikroskopicky	L, VŠ
96861	Redukční test methemoglobinu	L, VŠ
96863	Stanovení počtu erytroblastů na automatickém analyzátoru	L, VŠ, ZL
96865	Ppříprava hemolyzátu	L, VŠ, ZL
96869	Zpracování krve pro agregační vyšetření	L, VŠ, ZL
96871	Vazebná schopnost von Willebrandova faktoru	L, VŠ
96873	DAPTT - korekce	L, VŠ
96875	DRVVT - konfirmace	L, VŠ
96877	DRVVT - korekce	L, VŠ
96879	DRVVT - screening LA	L, VŠ
96881	Agregační test na heparinem indukovanou trombocytopenii	L, VŠ
96883	Korekční test	L, VŠ, ZL

96885	Molekulární markery aktivace hemostázy	L, VŠ
Kód	Popis kódu v sazebníku	Uvolňování výsledku
96887	Agregace trombocytů po stimulaci propylgalátem sodným	L, VŠ
96889	Trombin generační čas	L, VŠ
96891	Trombelastogram	L, VŠ

ZL – zdravotní laborant

VŠ – vysokoškolák nelékař

L – lékař

L3 – lékař s atestací v odbornosti 202